

УДК: 339.9+338.2:330.34

DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.199.86-98>**Панченко В.Г.**

доктор економічних наук
Маріупольський державний університет
Panchenko Volodymyr
Doctor of Economic Sc.
Mariupol State University
<https://orcid.org/0000-0002-5578-6210>

Птащенко О.В.

доктор економічних наук
Західноукраїнський національний університет
Ptashchenko Olena
Doctor of Economic Sc.
Western Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine
<http://orcid.org/0000-0002-2413-7648>

Резнікова Н.В.

доктор економічних наук
НН інститут міжнародних відносин
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Reznikova Nataliia
Doctor of Economic Sc.
Educational and Scientific Institute of International Relations
Taras Shevchenko National University of Kyiv
<https://orcid.org/0000-0003-2570-869X>

Карп В.С.

кандидат економічних наук
НН інститут міжнародних відносин
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Karp Viktoria
PhD in Economics
Educational and Scientific Institute of International Relations
Taras Shevchenko National University of Kyiv
<https://orcid.org/0000-0002-2231-8517>

БАГАТОВИМІРНІСТЬ ПРОБЛЕМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ: ІНСТИТУЦІЙНІ РАМКИ ПОЛІТИКИ МОДЕРНІЗАЦІЇ

Мета дослідження полягає в узагальненні проблем соціально-економічного розвитку в умовах глобальних викликів та висвітленні системних засад і суперечностей реалізації політики модернізації з позицій інституційних перспектив та регуляторних обмежень. Встановлено, що однією із системоутворюючих проблем сучасного міжнародного економічного розвитку і зокрема латиноамериканських країн є проблема продуктивності. Падіння продуктивної спроможності як фактор гальмування економічного зростання та соціально-економічного розвитку (в тому числі інноваційного, технологічного) є чинником втрати конкурентоспроможності багатьох країн-членів ОЕСР і зокрема, країн ЄС. Серед ключових факторів, що підживлюють дану ситуацію, є економічні інститути, які формують бізнес-середовище, тим самим, впливаючи на продуктивність через сукупність трансмісійних каналів. Відзначено, що взаємопов'язані глобальні виклики і проблеми зумовлюють потребу в централізації зусиль із їхнього вирішення або адаптації до них: на регіональному рівні мають бути збільшені обсяги освоєних державних інвестицій у вирішення соціальних проблем, розбудову стійкої інфраструктури та модернізацію основних послуг, водночас підвищуючи прозорість та ефективність витрат. Це передбачає усвідомлення ризиків міжнародного співробітництва та партнерства в частині посилення зовнішнього впливу на фінансування внутрішнього розвитку, визнання переваг державно-приватного партнерства, залучення донорського капіталу на сприятливих умовах, а також розвиток фінансових інновацій, адже зелені, соціальні, сталі облігації, змішані фінансові інструменти, а також сукупність інструментів імпаکت-інвестування можуть сприяти реалізації проєктів у сфері сталого розвитку, що відповідає цілепокладанню багатьох стратегій. Цілі

сталого розвитку розглянуто як інструмент безпеліційної демонстрації накопичених в масштабах світової спільноти, але із врахуванням регіональної та країнової специфіки, проблем та викликів. На прикладі Південної Кореї проаналізовано дві протилежні точки зору на підґрунтя успішного економічного розвитку. Проаналізовано складові «регулювання розвитку» в політекономії Південної Кореї. Визначено інституційні стовпи політики модернізації у країнах ЛАК в умовах загострення соціально-економічних викликів. Визначено вплив інвестицій в дослідження та розробки на розвиток сектору із високим модернізаційним та трансформаційним потенціалом для структурної перебудови моделі економічного розвитку, особливо за підтримки таких стимулів, як податкові пільги та захист прав інтелектуальної власності. Охарактеризовано чотири стовпи економічної політики Південної Кореї. Акцентовано на соціально орієнтованій складовій економічної політики, що орієнтована на боротьбу із проблемами нерівності, бідності, майнового розшаруванн. Встановлено, що фундаментом сучасної модернізаційної політики стає новий тип індустріальної політики, яка базується більше не на виробничих секторах, а на проблемах чи викликах.

Ключові слова: економічна стратегія, економічна модель, продуктивність, конкурентоспроможність, інституційні механізми, інноваційність, модернізація, структурна трансформація, сталий розвиток, інклюзивна модель, державно-приватне партнерство, інфраструктура, проєкт, соціальна політика, соціальний захист, нерівність, бідність, ЦСР, НДДКР, ESG, сталість, резильєнтність, глобальні проблеми, країни Латинської Америки і Карибського басейну, Південна Корея

MULTIDIMENSIONALITY OF PROBLEMS OF SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF GLOBAL CHALLENGES: INSTITUTIONAL FRAMEWORK OF MODERNIZATION POLICY

The purpose of the study is to generalize the problems of socio-economic development in the context of global challenges and to highlight the systemic principles and contradictions of the implementation of the modernization policy from the standpoint of institutional perspectives and regulatory constraints. It has been established that one of the systemic problems of modern international economic development, and in particular Latin American countries, is the problem of productivity. The decline in productive capacity as a factor inhibiting economic growth and socio-economic development (including innovative, technological) is a factor in the loss of competitiveness of many OECD member countries and, in particular, EU countries. Among the key factors fueling this situation are economic institutions (protection of property rights, observance of the rule of law, ensuring the fulfillment of contracts, maintaining the solvency of the state), which form the business environment, thereby influencing productivity through a set of transmission channels.

It is argued that the lack of so-called «anchor projects» in the region hinders the growth of countries' productive capacity, which does not contribute to increasing the resilience of companies in the face of turbulence in supply chains and value chains on a global scale. It is noted that interconnected global challenges and problems necessitate the centralization of efforts to address or adapt to them: at the regional level, the volume of public investments in solving social problems, building sustainable infrastructure and modernizing basic services should be increased, while at the same time increasing transparency and cost efficiency. This involves recognizing the risks of international cooperation and partnership in terms of increasing external influence on financing domestic development (multilateral development banks, international financial institutions, and bilateral donors can provide not only financial resources, but also technical expertise and political support), recognizing the advantages of public-private partnerships, attracting donor capital on favorable terms, and developing financial innovations, as green, social, and sustainable bonds, blended financial instruments, and a set of impact investment instruments can contribute to the implementation of projects in the field of sustainable development, which corresponds to the goals of many strategies.

The Sustainable Development Goals are considered as a tool for the unconditional demonstration of the accumulated achievements of the global community, but taking into account regional and country specifics, problems and challenges. Using the example of South Korea, two opposing points of view on the basis of successful economic development are analyzed. The components of «development regulation» in the political economy of South Korea are analyzed. The institutional pillars of modernization policy in LAC countries in the face of aggravating socio-economic challenges are identified. The impact of investments in research and development on the development of a sector with high modernization and transformation potential for structural restructuring of the economic development model is determined, especially with the support of such incentives as tax breaks and protection of intellectual property rights. The four pillars of South Korea's economic policy are characterized. The emphasis is on the socially oriented component of economic policy, which is focused on combating the problems of inequality, poverty, and property stratification. It is established that the foundation of modern modernization policy is a new type of industrial policy, which is no longer based on production sectors, but on problems or challenges. It is identified that the innovative development strategies of Latin American and Caribbean countries include a focus on medium- and long-term planning. Thus, innovations become a component of a policy that covers all areas of management, requiring the introduction of new institutional mechanisms that facilitate the coordination of available resources and management skills at all levels of international economic policy.

Keywords: economic strategy, economic model, productivity, competitiveness, institutional mechanisms, innovation,

modernization, structural transformation, sustainable development, inclusive model, public-private partnership, infrastructure, project, social policy, social protection, inequality, poverty, CSR, R&D, ESG, sustainability, resilience, problems, Latin American and Caribbean countries, South Korea

JEL Classification F19, O3, O14, O33, M11

Постановка проблеми. Багатовимірність проблем розвитку, що знайшли своє відображення в Цілях сталого розвитку, супроводжується накопиченням невіршених взаємопов'язаних викликів та проблем, вимагаючи стратегій, які виходять за секторальні рамки, сприяючи сталій синергії між різними підходами до подолання відсталості та недорозвиненості. Саме тому ЦСР як інструмент безапеляційної демонстрації накопичених в масштабах світової спільноти, але із врахуванням регіональної та країнової специфіки, проблем та викликів, на думку багатьох дослідників, є адаптивним інструментом для якісної та кількісної оцінки прогресу в досягненні багатьох цілей розвитку. Загалом існує дві протилежні точки зору на підґрунті успішного економічного розвитку, що може бути продемонстровано на прикладі Південної Кореї. Одна [1] акцентує на ринковій природі національної економічної моделі, тоді як друга [2] зосереджує увагу на ролі «держави розвитку». Економісти-неокласики, чия позиція лежить в основі ліберальних рекомендацій політики дерегуляції, що надаються експертами Світового банку і МВФ, відстоюють роль ринку у ефективному розподілі ресурсів та виборі порівняльних переваг у міжнародному поділі праці, вважаючи, що секрет сталого економічного зростання Південної Кореї лежить в сповідуванні, починаючи із середини 1960-х років, зовнішньо-орієнтованої моделі розвитку. Інша точка зору відстоює важливість сильного державного втручання, уособленого Радою з економічного планування (РЕП) як ключового корейського регулятора, заснованого ще під час президентства Пак Чон Хі (1963–1979 рр.), в процесі реалізації державної політики економічного розвитку для забезпечення індустріалізації та справедливого соціального перерозподілу новоствореного національного багатства. Середні темпи зростання у 5 відсотків у період між 1953 і 1957 роками, пізніше — між 1958-1961 роками — їх різке зниження і зростання безробіття призвели до масштабної кризи, яка ґрунтувалася на сукупності соціально-економічних і політичних факторів [2, с.561].

«Регулювання розвитку» в політекономії Південної Кореї — це система державного втручання та правил з метою сприяння національному розвитку [3]. Прибічники регулювання визнають важливість ринкових механізмів обміну, але вони стверджують, що ринки самі по собі не можуть забезпечити економічне зростання та стабільність, оскільки вони, за своєю суттю, схильні до моральних ризиків і можливих ринкових провалів. Запобігати останнім покликани три компоненти систем регулювання — встановлення стандартів, розробка дієвої системи нагляду та неупередженого виконання покладених урядом на нього функцій. По суті, в регуляторному середовищі співіснують декілька системних переконань, що хоча і взаємовиключали одне одного, але лежали в основі політекономії Південної Кореї: регулювання може привертати стейкхолдерів, що

знаходяться у пошуку ренти; державне регулювання лягає важким тягарем на приватний сектор та збільшує витрати (так звана «регуляторна інфляція» як наслідок надмірного державного регулювання); регулювання може не відображати запит з боку суспільства, які «сплачують» податками функціонування системи регулювання тощо [4]. У Південній Кореї система регулювання включає три основні виміри: (1) **заборона** (правила, які визначають тип діяльності або ціну товару, а також кількість ресурсів, які потрібно інвестувати в кілька стратегічних галузей. Створення державних конгломератів/чеболів є головною ілюстрацією заборонних правил, пов'язаних із різними винагородами та покараннями); (2) **припис/наказовість** (політичні рекомендації, реалізовані за допомогою громадських стимулів, які відігравали і відіграють важливу роль у розвитку корейських чеболів); (3) **лібералізація** — стосується урядових заходів, які зменшують деякі правила з категорії заборони/припис, що посилюють конкуренцію між підприємствами та орієнтовані на ринковий механізм. І імперативом тут постає економічна конкурентоспроможність. А отже лібералізація може бути формою регулювання, а не протиставляється їй [5-9], що виступає характерною особливістю політики економічного націоналізму та економічного патріотизму, зокрема, за ситуації, коли постає необхідність встановлення додаткових правил для захисту конкуренції та запобігання зростанню ринкової влади монополій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Т. Гілфасон і Г. Зоєга [10] продовжили наукову дискусію щодо залежності перспектив соціально-економічного розвитку країн та їхніх позицій в міжнародному поділі праці від наявних природних та людських ресурсів, роблячи акцент на важливості регуляторного та інституційного супроводу структурних трансформацій з врахуванням викликів та можливостей в умовах глобальної взаємозалежності, суперечності й закономірності якої розкрито в працях українських вчених [11-23]. Д. Стадвел [24] підіймає питання ресурсної приреченості та способів її нівелювання на прикладі азіатських країн, доводячи, що самолегітимація є інструментом корекції абсолютних порівняльних переваг. Такий підхід, по суті, демістифікує витоки «економічного дива», в основі якого лежала система цілепокладання політики модернізації, орієнтованої на індустріалізацію, інноватизацію та технологізацію розвитку, що втілювалось в успішну структурну трансформацію в Японії, Південній Кореї, Китаї. В науковому доробку С. Хаггард С. і Ч. Мун [1], Д. К. Кан [2], С. Аттара і Х. Каземі [3] висвітлено підходи до регулювання економічної політики в Південній Кореї, виходячи із важливості розбудови інклюзивних інститутів. К. Варвік [25] розглядає індустріалізацію як ключовий фактор розвитку, що супроводжується появою нових викликів, що потребують глобальної координації зусиль із

їхнього розв'язання. Експерти Економічної комісії ООН для Латинської Америки та Карибського басейну [26-30] пропонують альтернативний — структуралістський — підхід до осмислення проблем розвитку латиноамериканських країн, висуваючи на перший план залежність від попереднього розвитку та падіння продуктивної спроможності в умовах демографічних і технологічних трансформацій.

Незважаючи на існуючий доробок авторів, які розкривають важливість інституційного супроводу економічного розвитку, без системного стратегування якого із врахуванням фундаментальних змін в системі світового господарства під впливом геополітичних й гео-економічних зрушень він не здатен запускати структурні перетворення, що нівелюватимуть нерівність, стагнацію і втрату конкурентоспроможності, подальше дослідження досвіду імплементації політики модернізації в країнах, що розвиваються не втрачає своєї актуальності.

Мета дослідження полягає в узагальненні проблем соціально-економічного розвитку в умовах глобальних викликів та висвітленні системних засад і суперечностей реалізації політики модернізації з позицій інституційних перспектив та регуляторних обмежень.

Виклад основних результатів дослідження. Однією із системоутворюючих проблем латиноамериканських країн [31] є проблема продуктивності, що зрештою не робить їх унікальними: падіння продуктивної спроможності як фактор гальмування економічного зростання та соціально-економічного розвитку (в тому числі інноваційного, технологічного) є чинником втрати конкурентоспроможності багатьох країн-членів ОЕСР і зокрема, країн ЄС [32]. Серед ключових факторів, що підживлюють дану ситуацію, є економічні інститути (*захист прав власності, дотримання верховенства права, забезпечення виконання контрактів, підтримання платоспроможності держави*), які формують бізнес-середовище, тим самим, впливаючи на продуктивність через: (1) розподіл ресурсів між фірмами та галузями; (2) генерування інновацій на рівні фірми; (3) появу та зникнення фірм. Серед іншого, ключовим фактором низького зростання продуктивності є недостатньо розвинені фінансові системи і так звані «неповні фінансові ринки» [27], які мають важливе значення для фінансування не лише часом декоординованих між собою стратегій соціального, економічного, інноваційного розвитку, але й стратегій реалізації Цілей сталого розвитку [29], здійснення зеленого і цифрового переходів і навіть стратегій розвитку людського капіталу. Відомо, що безперспективність залучення венчурного капіталу або довгострокових кредитних ресурсів впливає на вибір країни реалізації індустріальних/інноваційних проєктів, що опосередковано стимулює відтік талановитих висококваліфікованих кадрів.

Нарощенню продуктивної спроможності країн стоїть на заваді відсутність в регіоні так званих «анкерних проєктів», що не сприяє підвищенню резильєнтності компаній в умовах турбулентності ланцюгів поставок та ланцюгів створення доданої вартості в глобальних

масштабах [30]. Далеко не завжди здатність компанії вийти із кризи пояснюється її вищою продуктивністю та ефективністю кризис-менеджменту, здебільшого причини коріняться у спроможності забезпечити ліквідність та на упередження отримати урядову підтримку. Існують розрахунки, що підтверджують: за рахунок усунення кредитних проблем можна досягти збільшення продуктивності від 18% до 36%. Подібним чином, якби держави-члени Співробітництва країн Латинської Америки і Карибського басейну (ЛАК) запровадили найкращі фінансові практики, вони могли б досягти приросту продуктивності на 18% і зростання виробництва на душу населення до 88%. І хоча з початку XXI століття показник бідності у країнах ЛАК суттєво скоротився (у 2001 році він становив 44,1%), у 2024 році малозабезпечені становили 26,8% населення регіону [26]. Бідність і крайня бідність залишаються вищими за допандемійний рівень в більш ніж половині країн ЛАК. Рівень крайньої бідності залишається стабільно високим з 2001 року. У 2024 році кожна десята особа (10,4%) жила в умовах крайньої бідності порівняно з 12,2% у 2002 році [28]. Звісно, що полегшення доступу до кредитів виступатиме проміжним елементом більш системної політики, що передусе становленню інклюзивної моделі розвитку, що передбачає, серед іншого, боротьбу із бідністю.

Оптимальне поєднання реформ структурної політики та схем соціального захисту, що враховують локальну специфіку, буде необхідним для подолання проблеми неофіційного працевлаштування, крайніх форм прояву бідності та соціально-економічної нерівності. В умовах обмежених фінансових ресурсів запит на розробку ефективної політики складно переоцінити, і вона має передбачати компроміси, як то: універсальність систем соціального захисту має не суперечити наявним інструментам фінансування пенсійних і медичних програм, що базуються на внесках, які передбачають вихід робочих місць із тіні. Крім того, добре націлені схеми соціального захисту без внесків, такі як умовні грошові перекази, можуть забезпечити кращий захист найбільш уразливих груп. Попри інституційну та нормативну складність (*нерівне ставлення до інвесторів, розрізнені вимоги до перевірки та нормативні вимоги, що різняться у різних юрисдикціях, відмінні таксономії сталого розвитку, що по-різному інтерпретують статус інвестиційного проєкту на предмет його відповідності «зеленому та сталому»*), взаємопов'язані виклики зумовлюють потребу в централізації зусиль із їхнього вирішення або адаптації до них: на регіональному рівні мають бути збільшені обсяги освоєних державних інвестицій у вирішення соціальних проблем, розбудову стійкої інфраструктури та модернізацію основних послуг, водночас підвищуючи прозорість та ефективність витрат. Це передбачає усвідомлення ризиків міжнародного співробітництва та партнерства в частині посилення зовнішнього впливу на фінансування внутрішнього розвитку (*багатосторонні банки розвитку, міжнародні фінансові інститути та двосторонні донори можуть надавати не лише фінансові ресурси, а й технічну експертизу і*

політичну підтримку), визнання переваг державно-приватного партнерства, залучення донорського капіталу на сприятливих умовах, а також розвиток фінансових інновацій, адже зелені, соціальні, сталі облігації, змішані фінансові інструменти, а також сукупність інструментів імпаکت-інвестування можуть сприяти реалізації проєктів у сфері сталого розвитку, що відповідає цілепокладанню багатьох стратегій.

При цьому слід наголосити: мобілізація ресурсів приватного сектора здатна підтримати політику продуктивного розвитку шляхом сприяння економічній

модернізації у пріоритетних секторах [30]. Ресурсне прокляття в ЛАК (*багаті природні ресурси VS структурні асиметрії та нерівність*), вразливість до зміни клімату та необхідність нарощення інвестицій в проєкти із адаптації до наслідків глобального потепління, сукупність соціально-економічних потрясінь (*валютних, фінансових, боргових тощо*) загрожують подальшому загостренню структурних соціальних, економічних та екологічних викликів у регіоні, а відтак вимагають стратегічних політичних дій (рис. 1).

Рис. 1. Інституційні стовпи політики модернізації у країнах ЛАК в умовах загострення соціально-економічних викликів
Джерело: укладено авторами

Залученість приватного сектору може сприяти впровадженню нових технологій та бізнес-моделей, які підвищують продуктивність та конкурентоспроможність, одночасно вирішуючи критичні соціальні та екологічні проблеми. Заохочуючи інвестиції, що відповідають стратегіям продуктивного розвитку, приватний сектор може стимулювати стале зростання, а також підтримувати програми розвитку країн. Такі цільові інвестиції забезпечують структурні зміни, які підвищують конкурентоспроможність та сприяють розвитку високоєфективних галузей, які мають вирішальне значення для сталості та довгострокового зростання регіону. Наприклад, інвестиції у відновлювані джерела енергії та стале сільське господарство можуть сприяти зусиллям щодо пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до нього, створюючи робочі місця та сприяючи економічній резильєнтності [31]. Крім того, зростають можливості для бізнесу, що відповідають екологічним цілям та ESG-критеріям, наприклад, розвиток екосистеми технологічних стартапів регіону демонструє спроможність приватного капіталу стимулювати інновації в галузі цифрового банкінгу, електронної комерції та фінтех-рішень, вирішуючи як економічні проблеми, так і проблеми, пов'язані з цифровою доступністю та нерівністю.

Інвестиції в дослідження та розробки (НДДКР), на відміну від інших секторів, які значною мірою залежать від державного фінансування через обмежену комерційну привабливість, сприяють розвитку сектору із високим модернізаційним та трансформаційним потенціалом для структурної перебудови моделі економічного розвитку [33], особливо за підтримки таких стимулів, як податкові пільги та захист прав інтелектуальної власності. Інвестиції в НДДКР стимулюють інновації та конкурентоспроможність, які мають вирішальне значення для вирішення регіональних проблем, таких як економічна стагнація та соціальна нерівність. Стратегічно підсилюючи НДДКР, а, зрештою, уможлиблюючи їх, приватні інвестиції в ЛАК, які традиційно сильно залежить від державного фінансування НДДКР [30], сприяють технологічному прогресу і заохоченню притоку висококваліфікованої робочої сили, докладають внесок у забезпечення сталого економічного зростання.

Дослідницький інтерес становить політекономія Південної Кореї (рис.2), уряд якої розробив чотири взаємоузгоджені й однаково пріоритетні напрямки політики *(1) підтримка відновлення доступу людей до засобів існування; (2) управління потенційними ризиками; (3) динамічні модернізаційні трансформації в економічній сфері; (4) підтримка молоді на шляху до сталого майбутнього)*, що базуються на чотирьох стовпах — свобода, справедливість, інновації, солідарність, — з метою досягнення економічного росту, що

матиме відчутний вплив на добробут населення, за рахунок проведення структурних реформ для забезпечення сталого росту. При цьому опосередковано передбачається уникнення так званої «твердої посадки». В ситуації, коли після зростання процентної ставки не відбувається сповзання в рецесію (два квартали поспіль від'ємного росту ВВП) та зростання безробіття, але інфляція поступово береться під контроль, вдаються до неологізму «м'яка посадка світової економіки» (англ. «soft landing»). А от коли внаслідок боротьби із інфляцією монетарними засобами (підвищенням процентних ставок, здорожчанням запозичень, обмеженням грошової маси) відбувається руйнівний вплив на економічну кон'юнктуру, зростає безробіття (або не заповнюються вакансії, на які формують попит роботодавці із врахуванням структурних корекцій економіки) і настає рецесія, використовують неологізм «жорстка, аварійна посадка» («hard landing») [34].

Звертає на себе увагу соціально орієнтована складова економічної політики (рис.3), сфокусована на викоріненні проблем нерівності, бідності, майнового розшарування, що передбачає підтримку забезпечення/відновлення доступу населення/домогосподарств до засобів існування [35]. Окреслений напрямок передбачає: *(I) досягнення стабільності цін та забезпечення для людей доступності засобів до існування; (II) підтримку малого бізнесу та вразливих соціальних груп; (III) прискорення нарощення обсягів експорту та використання потенціалу внутрішнього ринку шляхом стимулювання споживання; (IV) відновлення місцевої економіки та будівельного сектору.*

I. Досягнення стабільності цін та забезпечення доступності для людей засобів до існування потребує:

- докласти узгоджені та безперервні зусилля на рівні всіх відповідальних міністерств для досягнення цільового показника інфляції у 2% на початку першої половини кожного року *(за рахунок збільшення бюджету для стабілізації цін; за рахунок звільнення від мит та зниження тарифів на 21 товарну позицію, що дозволить збільшити на внутрішньому ринку пропозицію доступних за ціною фруктів; за рахунок недопущення зростання цін на комунальні платежі та додаткового надання стимулів державним установам на основі їхнього вкладу у підтримку цінової стабільності);*

- скоротити тягар основних витрат на освіту, охорону здоров'я, забезпечити доступність фінансів та зменшення тягаря податків;

- стабілізувати ринок орендного житла *(запобігаючи проявів шахрайства, захищаючи орендарів багатоквартирних будинків, розширюючи державні системи оренди)*, а також посилити житлову підтримку малозабезпечених та вразливих домогосподарств;

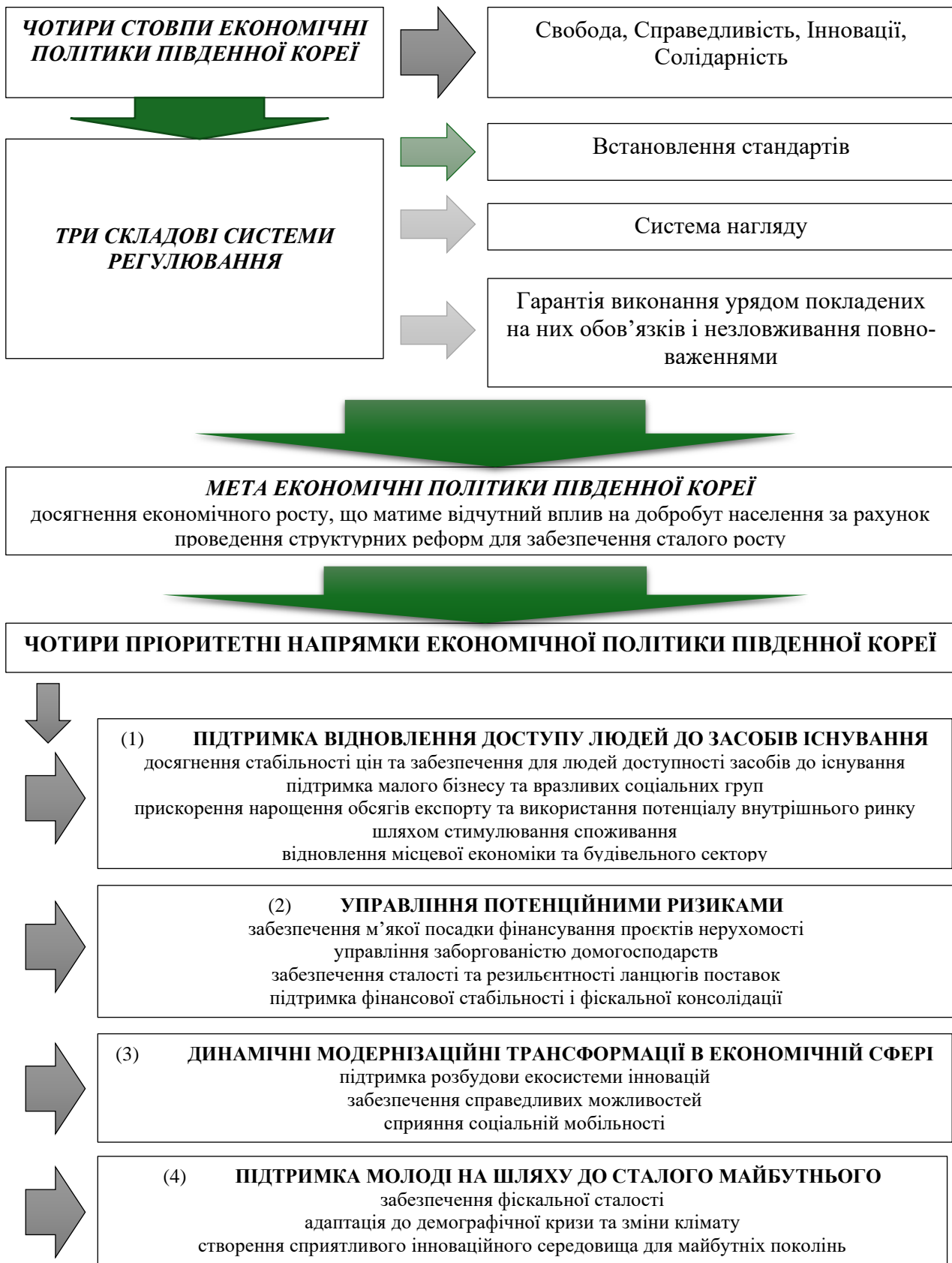

Рис. 2. Складові економічної політики Південної Кореї
Джерело: укладено авторами за [35]

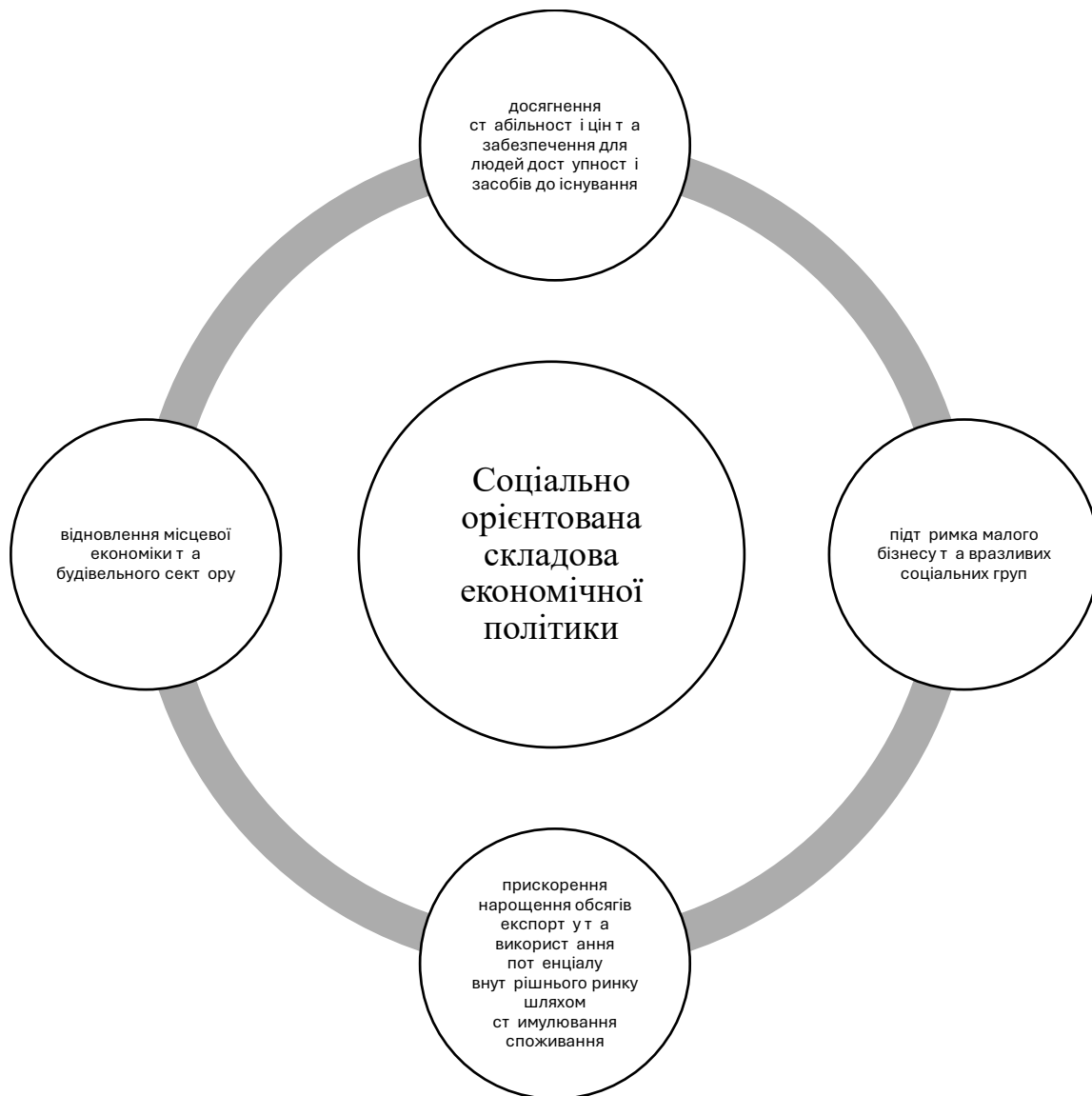

Рис.3. Соціально орієнтована складова економічної політики, сфокусована на викориненні нерівності
Джерело: укладено авторами

(II). Підтримка малого бізнесу та вразливих соціальних груп орієнтована на:

- скорочення трьох основних тягарів для малого бізнесу (рахунки за електроенергію, високі відсоткові ставки та податки), а також системна підтримка підвищення їхньої конкурентоспроможності [36];

- просування пакету підтримки для полегшення трьох тягарів для малого бізнесу шляхом впливання державних фінансів та коригування критеріїв оподаткування;

- розширення права на участь у New Start Fund (передбачає здійснення переходу від поточної системи фінансового порятунку, зосередженої на відстрочці платежів (з квітня 2020 року), до системи, зосередженої на фундаментальних покращеннях фінансової структури, спрямованих на полегшення тягаря платежів; забезпечує коригування заборгованості шляхом купівлі безнадійних боргів на близько 30 трлн KRW; надання короткострокових позик (максимум 1~3 роки), довгострокової розстрочки (максимум 10~20 років),

зниження процентної ставки; надання позик на рефінансування — перетворення позик з високою відсотковою ставкою (з відсотковою ставкою 7% або вище) у позики з низькою відсотковою ставкою (на суму 8,7 трлн KRW або \$6 млрд 3 млн); М фінансова підтримка реконструкції, реорганізації або вдосконалення бізнесу (\$42,2 трлн KRW або \$29 млрд 118 млн))[35].

- підвищення фундаментальної конкурентоспроможності компаній шляхом розробки відповідних стратегій, включаючи заходи щодо підвищення конкурентоспроможності МСП (запроваджено, починаючи із першого кварталу 2024 року).

- підтримку людей похилого віку, людей з обмеженими можливостями та людей з низьким доходом;

- зміцнення підтримки для надання більшої кількості робочих місць для людей похилого віку.

(III). Прискорення нарощення обсягів експорту та використання потенціалу внутрішнього ринку шляхом стимулювання споживання передбачає:

- збільшення фінансових та податкових стимулів

для заохочення внутрішнього споживання, приділяючи особливу увагу стимулюванню екологічно чистого споживання (*заміна старих транспортних засобів*);

- розвиток внутрішнього туризму та заохочення міжнародного туризму шляхом доступності візової системи та підвищення зручності для іноземних мандрівників, особливо у сфері транспорту, платіжних систем та безмитної торгівлі;

- сприяння нарощенню обсягів експорту у розмірі \$700 млрд дол (*шляхом збільшення допомоги експортуючим компаніям та надання фінансування на суму 355 трлн KRW та отримання зарубіжних будівельних контрактів в галузі інфраструктури, оборони та атомних електростанцій шляхом надання розширеного юридичного капіталу через Експортно-імпорتنний банк Кореї у розмірі \$57 млрд дол (мета на 2024 рік не була оновлена із визначенням цільових обсягів та прогнозних сум)*);

- розвиток комерційної дипломатії та зміцнення двостороннього та багатостороннього торговельного співробітництва для подальшої диверсифікації напрямів експорту та розширення експортних товарних позицій з високою доданою вартістю [37; 38];

- **інституційний супровід процесів інвестування на ранніх етапах реалізації проєктів за рахунок особливої підтримки в галузі оподаткування, фінансування та усунення інституційних перешкод, що делегує регуляторам право:**

- *збільшити податкові пільги для інвестицій в інфраструктурні об'єкти та НДДКР за рахунок капітальних інвестицій на суму 52 трлн KRW (\$35 млрд 880 млн), що є найбільшою сумою за всю історію;*

- *переглянути відкладені інвестиційні проєкти та прискорити їх якнайшвидше виконання під керівництвом загальноурядової «цільової групи з підтримки регіональних інвестицій»;*

- *посилити підтримку залучення наймасштабнішого обсягу іноземних інвестицій (\$35 млрд) та стимулювати повернення компаній за рахунок підвищення верхньої межі субсидій.*

(IV). Відновити місцеву економіку та будівельний сектор:

- розвивати регіональні хаби, заохочуючи створення чотирьох зон спеціального призначення, включаючи *Зону можливостей та розвитку, Зону розвитку освіти, Міський інноваційний район та Культурну зону*, а також створити ще *три глобальні інноваційні зони* на додаток до чотирьох існуючих з метою сприяння розвитку високотехнологічних компаній-єдинорогів.

- сприяти відродженню зникаючих міст за рахунок: (1) просування інфраструктурних та соціальних проєктів; (2) розширення стимулів для володіння житлом та перегляд оподаткування операцій з майном як інструменту збільшення кількості населення; (3) створення туристичної інфраструктури для залучення відвідувачів; (4) збільшення чисельності постійного населення шляхом сприяння притоку іноземців і розробки стратегій для вирішення проблеми депопуляції сільської

місцевості для протидії регіональному демографічному вимиранню; (5) заохочення інвестицій в будівництво шляхом активізації всеохоплюючих заходів підтримки для сприяння регіонально-орієнтованим інвестиціям у будівництво; (6) посилення ролі державного сектору шляхом завчасного виконання проєктів, що мають соціальний вплив; покращити інвестиційний клімат шляхом тимчасового регуляторного послаблення, щоб зменшити навантаження на бізнес в умовах високої економічної невизначеності; (7) подальшого розширення пропозиції житла в державному секторі та сприяння швидкому будівництву третього нового міста.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Фінансування інноваційного розвитку як складова політики модернізації без забезпечення структурних змін в економіці та вирівнювання асиметрій у регіональному розвитку не забезпечить бажаного результату, про що свідчить досвід країн ЛАК та Південної Кореї. Слід елімінувати фактори, іманентні економічному середовищу, несприятливому для реалізації бізнес-інновацій, в числі яких: (1) відсутність підтримки, такої як кредити для інновацій; (2) невикористання інструменту інноваційних державних закупівель, доступних в багатьох країнах ОЕСР; (3) нормативні обмеження для підприємств брати участь у інноваційних проєктах; (4) неврахування національної й регіональної специфіки розвитку при визначенні напрямку науково-технічних та інноваційних ініціатив, що не сприяє вирішенню ключових національних викликів розвитку; (5) нетранспарентність відбору інноваційних проєктів, що потребують фінансування; (6) декоординованість приватних дослідницьких інноваційних ініціатив, що не передбачає системного впливу на модернізаційні процеси, адже широке розпорошення дослідницьких та інноваційних проєктів перешкоджає формуванню критичної маси дослідників і науково-інтенсивних підприємств, тим самим обмежуючи конкурентоспроможність країн та здатність нарощення її продуктивної спроможності; (7) відтік висококваліфікованих кадрів, що втрачають стимули до реалізації задекларованих інноваційних проєктів через брак фінансування. Наслідками цього є неспроможність проєктів дійти до стадії впровадження на ринок, а відтак — вплинути на соціально-економічний розвиток країни. Де-факто, відбувається пріоритизація короткострокових проєктів з тим, аби забезпечити постійний притік фінансування, але такі розрізнені поодинокі проєкти нездатні забезпечити реалізацію національних стратегічних завдань розвитку. Бізнес-цикли, декоординовані із (макро)економічними циклами, по суті, за умови гонитви за виборцем унеможливають реалізацію стратегії, позитивні результати впровадження якої будуть «привласнені» протиборчою політичною силою. І ця ситуація погіршується послідовним приходом до влади урядів з різними політичними уподобаннями та цілепокладанням, як то зелений vs індустріальний. Вирішення багатьох проблем як у державній, так і в приватній сферах, з якими стикаються в ЛАК, потребує науково-технічного підходу, оскільки

проблеми стають дедалі складнішими і «технологічнішими» в частині безальтернативності нарощення інноваційного, технологічного, знаннєвого потенціалів, що передбачає розробку цілеспрямованої державної підтримки в науці, технологіях та інноваціях. Серед іншого, державна політика може впливати на фокус і напрямки приватних зусиль у науково-технологічній сфері, що часом ускладнює узгодження пріоритетів державного і приватного секторів. Хоча, звісно, традиційно зусилля індустріальної політики були спрямовані на сектори економічної діяльності, які потребували розвитку. Навпаки, сучасні підходи до розвитку (головним чином у більш розвинутих країнах, в окремих країнах Латинської Америки та Карибського басейну та в Південній Кореї) передбачають не стільки розв'язання локальної проблеми чи виклику, але орієнтовані на вирішення шляхом мобілізації виробничого, технічного та наукового потенціалу сукупності взаємопов'язаних і складнопідрядних економічних, соціальних чи екологічних проблем, з якими стикається країна. Прикметно, що, вирішуючи ці виклики, країна

зміцнює свою національну інноваційну систему та свій виробничий потенціал. **Фундаментом сучасної модернізаційної політики стає новий тип індустріальної політики, яка враховує сукупність проблем та викликів, до нівелювання або адаптації до яких вона має долучитись.** З цієї точки зору не можна очікувати встановлення автоматичного причинно-наслідкового зв'язку між розвитком фундаментальної науки та її подальшим промисловим застосуванням, оскільки вони можуть опинитись у різних площинах, втім, надаючи пріоритет підтримці прикладних досліджень можна досягти прогресу у вирішенні певної проблеми. Саме тому в стратегіях модернізаційного розвитку країн Латинської Америки та Карибського басейну і Південної Кореї включено фокус середньо- та довгострокового планування. Відповідно інновації стають складовою політики, що охоплює всі сфери управління, вимагаючи впровадження нових інституційних механізмів, які сприяють координації наявних ресурсів та управлінського мистецтва на всіх рівнях міжнародної економічної політики.

Список використаних джерел:

1. Haggard, S., & Moon, C. (1990). Institutions and economic policy: Theory and a Korean case study. *World Politics*, 42(2), 210–237. <https://doi.org/10.2307/2010464>
2. Kang, D. C. (1995). South Korean and Taiwanese development and the new institutional economics. *International Organization*, 49(3), 555–587. <https://doi.org/10.1017/S0020818300033385>
3. Attar, S., & Kazemi, H. (2017). Economic policy and developmental regulation in South Korea. *European Journal of East Asian Studies*, 16(1), 67–85. URL: <http://www.jstor.org/stable/44630917>
4. Clift, B., & Woll, C. (2012). Economic patriotism: Reinventing control over open markets. *Journal of European Public Policy*, 19(3), 307–323.
5. Панченко, В. Г. (2018). Глобальні виміри неопротекціонізму: теорія і практика. Київ: Аграр Медіа Груп.
6. Панченко, В. Г., & Резнікова, Н. В. (2016). Неопротекціонізм як інструмент усунення внутрішньої суперечності лібералізму. *Ефективна економіка*, 1. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5781>
7. Панченко, В. Г., & Резнікова, Н. В. (2017). Політика економічного націоналізму: Від витоків до нових варіацій економічного патріотизму. *Економіка і держава*, 8, 4–8.
8. Резнікова, Н. В., & Панченко, В. Г. (2017). Методологічні засади економічного націоналізму. *Економіка і держава*, 7, 4–8.
9. Панченко, В. Г. (2018). Форми прояву неопротекціонізму в політиці економічного патріотизму: Аналіз сучасного досвіду розвинених країн у стимулюванні економічного зростання. *Інвестиції: практика та досвід*, 4, 27–32.
10. Gylfason, T., & Zoega, G. (2003). Inequality and economic growth: Do natural resources matter? URL: https://www.researchgate.net/publication/4811896_Inequality_and_Economic_Growth_Do_Natural_Resources_Matter
11. Іващенко, О. А., & Резнікова, Н. В. (2016). Еволюція форм економічної експансії: Неопротекціонізм як інструмент глобального домінування. *Економіка та держава*, 4, 4–8.
12. Резнікова, Н. В. (2013). Економічні виклики незалежності: Конфлікт інтересів в умовах глобальної взаємодії. *Стратегія розвитку України. Економіка, соціологія, право*, 1, 181–187.
13. Резнікова, Н. В. (2012). Теоретико-методологічні засади визначення економічної залежності в умовах двополярного зонування світової економіки. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*, 4(63), 38–42.
14. Орловська, Ю. В., Чала, В. С., & Варламова, О. А. (2016). Сучасні теорії міжнародної спеціалізації: Можливості застосування на регіональному рівні. *Економічний простір*, 116, 42–59. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2016_116_6
15. Чала, В. С., Вибла, К., & Білова, І. (2016). Порівняльний аналіз ринкових реформ в Естонії та Австрії: Уроки для України. *Економічний простір*, 116, 89–103. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2016_116_9
16. Chala, V., & Orlovska, Yu. (2021). Green economy development: Methodological approach. *Baltic Journal of Economic Studies*, 7(3), 203–208. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/1203/1242>
17. Чала, В. (2022). Концепція зв'язку між ресурсами та майбутні національні моделі зеленої економіки. *International scientific and practical conference «Mechanisms of economic development in the context of global changes: international experience»* (pp. 19–23). Riga: Baltija Publishing. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/312>

18. Кіндзерський, Ю. (2020). Структурна політика в контексті всеохоплюючої індустріалізації: Виклики і пріоритети. Соціально-гуманітарні дослідження та інноваційна освітня діяльність: Матеріали II міжнародної наукової конференції (рр. 203–207). Дніпро: СПД "Охотник".
19. Птащенко, О. В., & Архипова, Д. Є. (2020). Глобальні проблеми людства: Стан і перспективи вирішення. *Бізнес Інформ*, 10, 478–484. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-10-478-484>
20. Отенко, І., & Птащенко, О. (2020). Тенденції розвитку високотехнологічної сфери в умовах глобалізації. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*, 4, 65–76. <https://doi.org/10.35774/visnyk2020.04.065>
21. Птащенко, О., Пастушенко, А., Імнадзе, І., & Солдатова, А. (2021). Тенденції розвитку глобальних ринків в умовах цифровізації. *Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля*, 6(270), 125–128. <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2021-270-6-125-128>
22. Отенко, В., Птащенко, О., Корсунова, К., & Карталія, Д. (2021). Вплив експортної переорієнтації України на діяльність підприємств: Маркетингові та управлінські аспекти. *Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля*, 6(270), 121–124. <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2021-270-6-121-124>
23. Птащенко, О. В. (2021). Ризик-орієнтована система фінансового забезпечення в умовах розвитку інформаційних технологій. *Бізнес Інформ*, 11, 172–178. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-11-172-178>
24. Стадвелл, Д. (2017). Чому Азії вдалося. Успіхи і невдачі найдинамічнішого регіону світу. Київ: Наш Формат.
25. Warwick, K. (2013). Beyond industrial policy: Emerging issues and new trends. URL: <https://www.semanticscholar.org/paper/Beyond-industrial-policy-Emerging-issues-and-new-Warwick/83b79499f83b737d975b811b85cf7240c4e0c5e0>
26. ECLAC. (2024a). CEPALSTAT, Statistical Databases and Publications. United Nations Economic Commission for Latin America and the Caribbean. URL: <https://statistics.cepal.org/portal/cepalstat/dashboard.html?theme=1&lang=en>
27. ECLAC. (2024b). Panorama of productive development policies in Latin America and the Caribbean. United Nations Economic Commission for Latin America and the Caribbean. URL: <https://repositorio.cepal.org/server/api/core/bitstreams/ef207540-b0d4-4cc9-8248-63b3ebac878d/content>
28. ECLAC. (2024c). Social panorama of Latin America and the Caribbean, 2024. United Nations Economic Commission for Latin America and the Caribbean. URL: <https://repositorio.cepal.org/items/e1403b62-ae38-461c-af18-00c8ed1610b3>
29. ECLAC. (2024d). The challenge of accelerating the 2030 agenda in Latin America and the Caribbean: Transitions towards sustainability. United Nations Economic Commission for Latin America and the Caribbean. URL: <https://repositorio.cepal.org/server/api/core/bitstreams/15388446-8b73-44c2-b6e1-44d5b687b32f/content>
30. ECLAC. (2022). Innovation for development: The key to a transformative recovery in Latin America and the Caribbean. United Nations Economic Commission for Latin America and the Caribbean.
31. Giordano, P., & Michalczewsky, K. (2024). Trade trends estimates, Latin America and the Caribbean – 2024 edition. Inter-American Development Bank. <https://doi.org/10.18235/0005513>
32. The Conference Board. (2024). Total economy database. The Conference Board. URL: <https://www.conference-board.org/data/economydatabase>
33. Doner, R. F. (1991). Approaches to the politics of economic growth in Southeast Asia. *The Journal of Asian Studies*, 50(4), 818–849. <https://doi.org/10.2307/2058543>
34. Резнікова, Н. В., & Панченко, В. Г. (2023). Репортажі із цивілізаційних фронтів. На передовій міжнародної економічної політики. Київ: Аграр Медіа Груп.
35. Financial Services Commission. (n.d.). Financial Services Commission. URL: <https://www.fsc.go.kr/eng/pr010101/78092>
36. McKinsey & Company. (2023). Korea's next S-curve: A new economic growth model for 2040. URL: <https://www.mckinsey.com/featured-insights/future-of-asia/koreas-next-s-curve-a-new-economic-growth-model-for-2040>
37. Kistersky, L., Marmazov, V., & Piliaiev, I. (2021). Modernization of South Korea: Origins, achievements, and the experience for Ukraine. *Економіка України*, (9), 41–60.
38. Kistersky, L., & Orekhova, T. (2022). Ukraine – South Korea: Economic cooperation potential. *Економіка і організація управління*, (2)(46), 32–44.

References:

1. Haggard, S., & Moon, C. (1990). Institutions and economic policy: Theory and a Korean case study. *World Politics*, 42(2), 210–237. <https://doi.org/10.2307/2010464>
2. Kang, D. C. (1995). South Korean and Taiwanese development and the new institutional economics. *International Organization*, 49(3), 555–587. <https://doi.org/10.1017/S0020818300033385>
3. Attar, S., & Kazemi, H. (2017). Economic policy and developmental regulation in South Korea. *European Journal of East Asian Studies*, 16(1), 67–85. URL: <http://www.jstor.org/stable/44630917>

4. Clift, B., & Woll, C. (2012). Economic patriotism: Reinventing control over open markets. *Journal of European Public Policy*, 19(3), 307–323.
5. Panchenko, V. H. (2018). *Globalni vymiry neoproteksionimu: teoriia i praktyka* [Global dimensions of neoprotectionism: Theory and practice]. Kyiv: Ahrar Media Hrup [in Ukrainian].
6. Panchenko, V. H., & Reznikova, N. V. (2016). Neoproteksionizm yak instrument usunennia vnutrishnoi superechnosti liberalizmu [Neoprotectionism as a tool for eliminating the internal contradiction of liberalism]. *Efektivna ekonomika – Effective Economy*, 1. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5781> [in Ukrainian].
7. Panchenko, V. H., & Reznikova, N. V. (2017). Polityka ekonomichnoho natsionalizmu: Vid vytokiv do novykh variatsii ekonomichnoho patriotyzmu [Economic nationalism policy: From origins to new variations of economic patriotism]. *Ekonomika i derzhava – Economy and State*, 8, 4–8 [in Ukrainian].
8. Reznikova, N. V., & Panchenko, V. H. (2017). Metodolohichni zasady ekonomichnoho natsionalizmu [Methodological principles of economic nationalism]. *Ekonomika i derzhava – Economy and State*, 7, 4–8 [in Ukrainian].
9. Panchenko, V. H. (2018). Formy proiavu neoproteksionizmu v politytsi ekonomichnoho patriotyzmu: Analiz suchasnoho dosvidu rozvynenykh krain u stymuliuванні ekonomichnoho zrostannia [Forms of neoprotectionism in economic patriotism policy: Analysis of the modern experience of developed countries in stimulating economic growth]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: Practice and Experience*, 4, 27–32 [in Ukrainian].
10. Gylfason, T., & Zoega, G. (2003). Inequality and economic growth: Do natural resources matter? URL: https://www.researchgate.net/publication/4811896_Inequality_and_Economic_Growth_Do_Natural_Resources_Matter
11. Ivashchenko, O. A., & Reznikova, N. V. (2016). Evoliutsiia form ekonomichnoi ekspansii: Neoproteksionizm yak instrument hlobalnoho dominuvannia [Evolution of economic expansion forms: Neoprotectionism as a tool for global dominance]. *Ekonomika ta derzhava – Economy and State*, 4, 4–8 [in Ukrainian].
12. Reznikova, N. V. (2013). Ekonomichni vyklyky neozalezhnosti: Konflikt interesiv v umovakh hlobalnoi vzaiemodii [Economic challenges of neo-independence: Conflict of interests in the context of global interaction]. *Stratehiia rozvytku Ukrainy. Ekonomika, sotsiologhiia, pravo – Strategy of Ukraine’s Development. Economics, Sociology, Law*, 1, 181–187 [in Ukrainian].
13. Reznikova, N. V. (2012). Teoretyko-metodolohichni zasady vyznachennia ekonomichnoi zalezhnosti v umovakh dvopoliarnoho zonuвання svitovoi ekonomiky [Theoretical and methodological principles of defining economic dependence under bipolar zoning of the world economy]. *Zovnishnia torhivlia: ekonomika, finansy, pravo – Foreign Trade: Economics, Finance, Law*, 4(63), 38–42 [in Ukrainian].
14. Orlovska, Yu. V., Chala, V. S., & Varlamova, O. A. (2016). Suchasni teorii mizhnarodnoi spetsializatsii: Mozhlyvosti zastosuvannia na rehionalnomu rivni [Modern theories of international specialization: Possibilities of application at the regional level]. *Ekonomichnyi prostir – Economic Space*, 116, 42–59. http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2016_116_6 [in Ukrainian].
15. Chala, V. S., Vybla, K., & Bilova, I. (2016). Porivnialnyi analiz rynkovykh reform v Estonii ta Avstrii: Uroky dlia Ukrainy [Comparative analysis of market reforms in Estonia and Austria: Lessons for Ukraine]. *Ekonomichnyi prostir – Economic Space*, 116, 89–103. http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2016_116_9 [in Ukrainian].
16. Chala, V., & Orlovska, Yu. (2021). Green economy development: Methodological approach. *Baltic Journal of Economic Studies*, 7(3), 203–208. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/1203/1242>
17. Chala, V. (2022). Kontseptsiiia zv’iazku mizh resursamy ta maibutni natsionalni modeli zelenoi ekonomiky [The concept of the relationship between resources and future national models of the green economy]. *International scientific and practical conference «Mechanisms of economic development in the context of global changes: international experience»* (pp. 19–23). Riga: Baltija Publishing. <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/312> [in Ukrainian].
18. Kindzerskyi, Yu. (2020). Strukturna polityka v konteksti vseokhopliuiuchoi industrializatsii: Vyklyky i priorytety [Structural policy in the context of comprehensive industrialization: Challenges and priorities]. *Sotsialno-humanitarni doslidzhennia ta innovatsiina osvitiina diialnist: Materialy II mizhnarodnoi naukovoï konferentsii* (pp. 203–207). Dnipro: SPD "Okhotnyk" [in Ukrainian].
19. Ptashchenko, O. V., & Arkhipova, D. Ye. (2020). Hlobalni problemy liudstva: Stan i perspektyvy vyrishennia [Global problems of humanity: Current state and prospects for resolution]. *Biznes Inform – Business Inform*, 10, 478–484. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-10-478-484> [in Ukrainian].
20. Otenko, I., & Ptashchenko, O. (2020). Tendentsii rozvytku vysokotekhnolohichnoi sfery v umovakh hlobalizatsii [Trends in the development of the high-tech sector in the context of globalization]. *Visnyk Ternopilskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu – Bulletin of Ternopil National Economic University*, 4, 65–76. <https://doi.org/10.35774/visnyk2020.04.065> [in Ukrainian].
21. Ptashchenko, O., Pastushenko, A., Imnadze, I., & Soldatova, A. (2021). Tendentsii rozvytku hlobalnykh rynkiv v umovakh tsyfrovizatsii [Trends in the development of global markets in the context of digitalization]. *Visnyk Shkhidnoukrajinskoho natsionalnoho universytetu im. V. Dalia – Bulletin of East Ukrainian National University named after V. Dahl*, 6(270), 125–128. <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2021-270-6-125-128> [in Ukrainian].
22. Otenko, V., Ptashchenko, O., Korsunova, K., & Kartaliia, D. (2021). Vplyv eksportnoi pereorientatsii Ukrainy na diialnist pidpryiemstv: Marketynhovi ta upravlinski aspekty [The impact of Ukraine’s export reorientation on

enterprise activity: Marketing and management aspects]. *Visnyk Skhidnoukrajnskoho natsionalnoho universytetu im. V. Dalia – Bulletin of East Ukrainian National University named after V. Dahl*, 6(270), 121–124. <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2021-270-6-121-124> [in Ukrainian].

23. Ptashchenko, O. V. (2021). *Ryzkyk-orientovana systema finansovoho zabezpechennia v umovakh rozvytku informatsiinykh tekhnolohii* [Risk-oriented financial security system in the context of information technology development]. *Biznes Inform – Business Inform*, 11, 172–178. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-11-172-178> [in Ukrainian].

24. Studwell, J. (2017). *Chomu Azii vdalosia. Uspikhy i nevdachi naidynamichnishoho rehionu svitu* [How Asia Works: Success and Failure in the World's Most Dynamic Region]. Kyiv: Nash Format [in Ukrainian].

25. Warwick, K. (2013). *Beyond industrial policy: Emerging issues and new trends*. URL: <https://www.semanticscholar.org/paper/Beyond-industrial-policy-Emerging-issues-and-new-Warwick/83b79499f83b737d975b811b85cf7240c4e0c5e0>

26. ECLAC. (2024a). *CEPALSTAT, Statistical Databases and Publications. United Nations Economic Commission for Latin America and the Caribbean*. URL: <https://statistics.cepal.org/portal/cepalstat/dashboard.html?theme=1&lang=en>

27. ECLAC. (2024b). *Panorama of productive development policies in Latin America and the Caribbean. United Nations Economic Commission for Latin America and the Caribbean*. URL: <https://repositorio.cepal.org/server/api/core/bitstreams/ef207540-b0d4-4cc9-8248-63b3ebac878d/content>

28. ECLAC. (2024c). *Social panorama of Latin America and the Caribbean, 2024. United Nations Economic Commission for Latin America and the Caribbean*. URL: <https://repositorio.cepal.org/items/e1403b62-ae38-461c-af18-00c8ed1610b3>

29. ECLAC. (2024d). *The challenge of accelerating the 2030 agenda in Latin America and the Caribbean: Transitions towards sustainability. United Nations Economic Commission for Latin America and the Caribbean*. URL: <https://repositorio.cepal.org/server/api/core/bitstreams/15388446-8b73-44c2-b6e1-44d5b687b32f/content>

30. ECLAC. (2022). *Innovation for development: The key to a transformative recovery in Latin America and the Caribbean. United Nations Economic Commission for Latin America and the Caribbean*.

31. Giordano, P., & Michalczewsky, K. (2024). *Trade trends estimates, Latin America and the Caribbean – 2024 edition. Inter-American Development Bank*. <https://doi.org/10.18235/0005513>

32. The Conference Board. (2024). *Total economy database. The Conference Board*. URL: <https://www.conference-board.org/data/economydatabase>

33. Doner, R. F. (1991). *Approaches to the politics of economic growth in Southeast Asia. The Journal of Asian Studies*, 50(4), 818–849. <https://doi.org/10.2307/2058543>

34. Reznikova, N. V., & Panchenko, V. H. (2023). *Reportazhi iz tsyvilizatsiinykh frontiv. Na peredovii mizhnarodnoi ekonomichnoi polityky* [Reports from the civilizational fronts. On the frontlines of international economic policy]. Kyiv: Ahrar Media Hrup [in Ukrainian].

35. Financial Services Commission. (n.d.). *Financial Services Commission*. URL: <https://www.fsc.go.kr/eng/pr010101/78092>

36. McKinsey & Company. (2023). *Korea's next S-curve: A new economic growth model for 2040*. URL: <https://www.mckinsey.com/featured-insights/future-of-asia/koreas-next-s-curve-a-new-economic-growth-model-for-2040>

37. Kistersky, L., Marmazov, V., & Piliaiev, I. (2021). *Modernization of South Korea: Origins, achievements, and the experience for Ukraine. Ekonomika Ukrainy*, (9), 41–60.

38. Kistersky, L., & Orekhova, T. (2022). *Ukraine – South Korea: Economic cooperation potential. Ekonomika i Orhanizatsiia Upravlinnia, DonNU*, (2)(46), 32–44.